

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖLLE**LAUSUNTO STM/1856/2018**

Diakonia-ammattikorkeakoulun lausunto hallituksen esityksestä laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Diakonia-ammattikorkeakoulu (myöhemmin Diak) kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta opiskeluterveydenhuoltolaiksi. Toimiva, kattava ja laadukkaasti toimiva opiskeluterveydenhuolto edistää opiskelijoiden opintoja ja niissä pärjäämistä sekä opiskeluhuvinvointia. Toimiva terveydenhuolto tukee koko korkeakoulu yhteisön hyvinvointia ja tarjoaa tärkeän tuen myös korkeakoulun henkilöstön työlle.

Diak pitää tärkeänä, että ammattikorkeakouluopiskelijat saavat yhtäläiset ja tasalaatuiset palvelut Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiöltä. Palveluiden laajentuminen edellyttää kuitenkin hyvää suunnittelutyötä ja riittävää resurssointia. YTHS:n yhteisöllisen terveyden painotus edellyttää sopivien valtakunnallisten ja alueellisten kumppanuuksien löytämisen ja yhteistyön rakentamisen. Yhteisöterveyden painopiste on erittäin tärkeää myös tulevaisuuden kehittämistyössä.

Opiskeluterveydenhuollon järjestäminen ja tuottaminen

Diak pitää toimivana ratkaisuna, että Kansaneläkelaitos toimii palveluiden tuottajana ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö palveluiden järjestäjänä. Lakimuutoksen myötä YTHS:n asiakkaiden määrä kasvaa merkittävästi. Toimipisteitä perustetaan useille uusille paikkakunnille ja osaavan työvoimaresurssin tarve kasvaa voimakkaasti. Samanaikaisesti palveluiden kokonaisuus on suunniteltava toimivaksi ja sujuvaksi suhteessa sote-uudistukseen.

Koska korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoidon järjestämisen lakimuutos tarkoittaa massiivisia toimenpiteitä, niiden toteuttaminen tavoiteaikataulussa voi olla haaste. Diak painottaa riittävää aikataulua, resurssointia ja tarkoituksenmukaista suunnittelutyötä lain valmistelussa, voimaantulossa ja toimeenpanossa. Palveluiden toimivuus ja laadukkuus on varmistettava myös siirtymäkauden aikana.

Diak painottaa myös palveluiden alueellista saatavuutta. Erikokoisilla ja eri puolilla Suomessa sijaitsevilla korkeakoulupaikkakunnilla laadukkaiden palveluiden saatavuus on taattava.

Palveluiden asiakkaisiksi myös vaihto-opiskelijat ja painopisteenä mielenterveyden- ja yhteisöterveydenpalvelut

Diak pitää tärkeänä, että kaikki korkeakouluopiskelijat kuuluvat YTHS:n terveydenhoitopalveluiden piiriin ja saavat yhtäläiset palvelut. Myös kansainvälisille opiskelijoille ja vaihto-opiskelijoille on taattava oikeus opiskeluterveyden palveluihin.

Tutkimustulosten mukaan korkeakouluopiskelijoiden psyykkinen oireilu on lisääntynyt vuosi vuodelta. Diak painottaa opiskelijoiden mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja laatua osana YTHS:n palveluiden kokonaisuutta. Perustason palveluiden lisäksi opiskelijoiden tulee saada sujuva ja tehokas palvelupolku mielenterveyden erityispalveluiden piiriin.

Tärkeää on, että YTHS myös tulevaisuudessa painottaa ja kehittää yhteisöterveyttä sekä etsii erilaisia menetelmiä toteuttaa sitä. Opiskeluterveydenhuollon muutosten yhteydessä voisi olla tarkoituksenmukaista arvioida, mitkä ovat vaikuttavia yhteisöterveyden edistämisen periaatteita ja menetelmiä korkeakoulujen ja niiden yhteisöjen näkökulmasta. Mahdollista on, että ammattikorkeakouluilta ja yliopistoilta tulee omia painotuksiaan yhteisöterveyden edistämiseen. Yhteisöterveyden näkökulma on tärkeä myös korkeakoulujen henkilökunnan jaksamisen kannalta.

Helsingissä 17.5.2018

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Elina Juntunen

Palvelujohtaja

Lisätietoja: palvelujohtaja Elina Juntunen, elina.juntunen@diak.fi, 040 5092799.

Diak, Kyläsaarenkuja 2, 00580 Helsinki.